

Dette synes klart at modbevise Teorien om varig Værdiforøgelse, hvor Talen er om Skibe, og viser endvidere, hvor stærke Prissvingninger Skibe er underkastet, og navnlig, hvor hurtigt et Priskald kan reducere en øjeblikkelig Værdi til en ringe Brøkdel. At Historien i den Henseende fra sidste Verdenskrig og fra tidligere Krige vil gentage sig, kan næppe betvivles, og som allerede paavist maa det her tages i Betragtning, at Verdenstonnagen ikke er formindsket under sidste Krig, men tværtimod stærkt forøget, hvortil kommer overordentligt store Nybygningsprogrammer Verden over. Faldet saavel i Værdier som i Beskæftigelsesmuligheder er blot et Tidsspørgsmaal.

Dansk Skibsfart er under denne Krig blevet haardere ramt end noget andet Erhverv og bør derfor ikke beskattes efter helt andre og langt haardere Principper end dem, der anvendes over for andre danske Erhverv. Det synes i saa Henseende rimeligst at sammenligne et Skib med en Fabrik. Skibet er ligesom Fabrikken selve Produktionsapparatet, og Anskaffelsessummen for et Skib er hyppigt paa Højde med en stor Fabriks. For Fabrikken agter man ikke at opskrive Maskiner, Inventar m. m., hvilket sikkert ogsaa vilde virke ødelæggende, fordi Anlæggene her i Landet i mange Tilfælde vil være forældede og maa udskiftes snarest. Men med hvilken Begrundelse kan man handle modsat med Hensyn til et Skib? Driftsmaskine, Hjælpe-maskineri, Inventar m. m. opskrives ikke i en Fabriksbygning; er lignende Ting Led i et Skib, tænkes de opskrevet paa et aldeles uholdbart Grundlag.

Vil man gaa en anden Vej og sammenligne et Skib med Transportmidler i Land, fremtræder samme Forskel i de anlagte Principper. Det Foretagende i Land, der har f. Eks. en Vognpark, skal ikke opskrive denne, hvilket ej heller vilde være holdbart.

Regering og Rigsdag vil forstaa, at Danmarks Skibsfart er meget haardt ramt. Flaaden er baade formindsket, meget stærkt ældet og for mange Enheders Vedkommende i daarlig Stand. Men den nødvendige Fornyelse kan for Tiden kun ske til overordentligt høje og usikre Priser, og den udkræver overordentligt store Kapitaler. Som Eksempler tjener, at et Rederi opgiver, at det har mistet 32 Skibe, bogført til ca. 14 Mill. Kr. med en samlet Dødvægt paa ca. 110 000 t, med en samlet Assurancesum af ca. 45 Mill. Kr. Nybygninger andrager ca. 80 Mill. Kr. for kun 17 Skibe paa ca. 80 000 t Dødvægt. Et andet Rederi opgiver, at det har mistet 24 Skibe paa ca. 170 000 t Dødvægt, med daværende Forsikringssummer paa i alt ca. 73 Mill. Kr. Rederiet har til Dato tilrettelagt 8 Nybygninger paa ca. 68 000 t Dødvægt, og disse faa Skibe beregnes at ville koste ikke mindre end 50—55 Mill. Kr. Et tredje Rederi, som har mistet 14 store Skibe, forsikret for ca. 60 Mill. Kr., opgiver, at det til Dato har tilrettelagt Bygning af blot 4 lignende Skibe til Beløb af ca. 30 Mill. Kr.

Stillingen er en lignende for næsten alle danske Rederier, og Midlerne vil langt fra række til til Remplacering af den tabte danske Tonnage, endsiige til at erstatte de mange gamle og forældede Skibe med nye. Det maa da samfundsmæssigt og skibsfartsmæssigt være meget betænkeligt at formindske disse Midler. Det understreges herved, at Gennemsnitsalderen af den danske Handelsflaade, som pr. 1. September 1939 var ca. 19,6 Aar, pr. 15. September 1945 var steget til ca. 24,5 Aar. Naar det tages i Betragtning, at Dampskibe ordinært afskrives over 25 Aar, Motorskibe over 20 Aar og Tankskibe over ca. 13 Aar, vil det umiddelbart ses, at en hurtig Fornyelse af Flaaden er paakrævet, hvis Danmarks Skibsfart ikke skal uddø.

Fagmandens Syn paa Spørgsmaalet om Principper for Værdiansættelsen maa være følgende:

- 1) Eksisterende Skibe fra før Krigen bør i Analogi med det, der gælder for andre Erhverv, ikke opskrives.
- 2) Assurancesummer, hvis uafkortede Indgang for øvrigt er problematisk, bør ikke regnes som indeholdende nogen som helst Formue ud over det, de Skibe, for hvilke de er Erstatning, og til hvis Remplacering de skal tjene, vilde have indebaaret under 1).
- 3) De Formueobjekter, der ligger i Skibe, som er kommet til under og efter Krigen, bør kunne nedskrives med Krigsoverprisen, og samme Nedskrivning bør formuemæssigt kunne foretages med Hensyn til kontraherede eller tilrettelagte Nybygninger.